

Hluboká tajemství mystéria na Golgotě. Scéna osvětlení. Mojžíš a Eliáš. Pomazání v Bethanii. Fíkový strom.

Rudolf Steiner

Basilej, 22. září 1912

Víme, že v Markově evangeliu následuje po charakterizovaném světově historickém monologu tzv. osvětlení, scéna proměnění. Naznačil jsem již častěji, že pro tři učedníky, kteří byli vzati na "horu", kde se tato scéna uskutečnila, je toto vyšší druh zasvěcení. Takřka v tomto okamžiku mají být uvedeni hlouběji do tajemství, která jsou jim postupně předávána k řízení a vedení lidstva. Víme, že tato scéna obsahuje - vysvětluje to již z různých dřívějších líčení - řadu tajemství. Již to, že se v evangeliích a v ostatních okulturních spisech mluví o "hoře", ukazuje na to, že zde máme co činit s něčím tajuplným. Hora jako taková znamená vždy, jedná-li se

O okulturní věc, že ti, kteří jsou vedeni nahoru, jsou přiváděni k určitým tajemstvím bytí. V Markově evangeliu to cítíme zcela zvláště silně z jednoho určitého důvodu, který nás může napadnout již při správném čtení evangelia. Musíme právě jenom správně číst evangelium.

Zde musíme odkázat na třetí kapitolu Marka, verš 7. Až 23., 24., ano, stačí dojít vlastně jen k 22. verši, přísně vzato, a stačí číst pouze s prožívajícím porozuměním, tak někoho při tom něco napadne. Již často bylo zdůrazněno, že výraz "zavádět k hoře", "vést k hoře" má okulturní význam. Ale ve jmenované kapitole najdeme tři věci, nejen zavádění k hoře, nýbrž podíváme-li se blíže na ony tři odstavce, které Marek uvádí, tak slyšíme zprvu /verš 7./: "A Ježíš se vrátil zpět se svými učedníky k jezeru" atd. Jsme tedy zprvu vedeni k scéně na jezeře. Potom slyšíme ve 13. verši: "A vystoupil na horu a volá k sobě ty, kteří se mu zalíbili". A jako třetí slyšíme ve verši 20. a 21.: "a přišel domů. A opět se shromáždil zástup, takže nemohli ani chléb jisti. Když o tom slyšeli jeho příbuzní, vyšli, aby ho vzali, neboť řekli, je bez smyslů."

Jsme odkazováni na tři místa, na jezero, na horu a na dům. Tak jako se domníváme u "hory", že vždy se děje něco důležitého v okulturním vztahu, tak tomu je i u obou druhých věcí. Když v okulturním spise je řeč o "být veden k jezeru" a o "být veden domů", je s tím vždy spojen také okulturní význam. Ze to tak je míněno v evangeliích, můžete zjistit z určité okolnosti. Vzpomeňte si, že nejen v Markově evangeliu, nýbrž vůbec v evangeliích zvláštní zjevení, zvláštní projev je spojován právě s "jezerem" tak, když učedníci jdou před jezero a zjeví se jim Kristus, oni ho zprvu mají za nějaký přízrak, potom si ale uvědomí, že k nim přistupuje ve skutečnosti /Marek 6, 42 - 52/. A také jinak můžete sledovat, že v evangeliích je častěji řeč o události, která se uskuteční u jezera nebo s jezerem. Na hoře jmenuje zprvu těch dvanáct, to znamená, že jim uděluje okulturní poslání. Máme zde co činit s okulturní výchovou. Je to opět na hoře, kde se děje okulturní osvětlení. "Doma" ho pro hlašují příbuzní "bez smyslů". Zde máme třetí - všechny tři věci největšího, nejobsáhlejšího významu.

Chceme-li pochopit, co v těchto souvislostech znamená "na jezeře", tak se musíme rozpomenout na to, co jsme často objasnili. Vylíčili jsme, jak naší poatlantské zemské době předcházela tzv. atlantská doba, že tehdy byl vzduch prostoupen množstvím hustých mlh, takže nazíráním lidí, protože žili ve změněných fyzických poměrech, byl duševní život zcela jiný, také jak měli v atlantské době staré jasnozření. Ale to bylo spojeno se zcela jinou existencí fyzického těla, na jeho uložení do masy mlh. Z toho všeho zůstalo lidstvu zachováno něco jako starý dědičný odkaz. Je-li někdo v poatlantské době něčím uveden v okulturní poměry, přiblíží se okulturním poměrům, jak se to stalo Ježíšovým

učedníkům, potom se stane více vnímavým, více intenzivně vnímajícím okolí, přírodní poměry. Řekli bychom, při robustním druhu přírodních poměrů, jak tomu je nyní u člověka poatlantské doby, nejde tak příliš o to, zda člověk jede po moři, zda se zdržuje u jezera, zda vystupuje na horu - uvidíme hned potom, co to znamená - neb je-li doma. Jak oči vidí, jak rozum myslí, to nezávisí tak velice na tom, kde jsme. Ale začíná-li jemnější zření, když vystupujeme do duchovních poměrů světů, potom se ukazuje obyčejná lidská bytost hrubou.

Když v dobách začátku jasnozřivého vědomí člověk jede po moři, jsou pro něho poměry zcela jiné, i když žije na pobřeží, tak je jasnozřivé vědomí určeno pro něco zcela jiného než na rovině. Na rovině je nutná takřka nejvyšší námaha, abychom vůbec vyvolali jasnozřivé síly. Moře usnadňuje vyvolání jasnozřivých sil, ale jen oněch vztahujících se na něco zcela určitého, ne na vše. Neboť je opět rozdíl, je-li jasnozřivé vědomí činné na rovině, nebo vystoupí-li na horu. Ve výškách je jasnozřivé citivé vědomí určeno pro něco jiného než v nížině. A co vyplývá s ohledem na to, k čemu je jasnozřivé vědomí určeno na moři nebo ve výšce na hoře, to je něco zcela navzájem odlišného. Na moři - může se to přirozeně nahradit také ve městě, ale jen s velkými silami: co nyní říkáme, platí zvláště pro to, co více méně přichází samo sebou -, na vodě, v množství mlh je jasnozřivé vědomí zvláště určeno imaginacím, vnímat vše obrazně a to použít pro vše, čeho bylo již dosaženo. Na horách, ve zředěném vzduchu, při jiném rozdělení kyslíku a dusíku je jasnozřivé vědomí více určeno k tomu prodělat inspirace, vznik nových jasnozřivých sil. Proto výraz "vystupovat na horu" není míněn také jen symbolicky, nýbrž je volen právě proto, že přijít do styku s jezerem usnadňuje okultní zření, použití okultních sil.

A nejtěžším to mají okultní síly, když jsme u sebe, ve svém vlastním domě, nezáleží na tom, zda jsme nakonec doma sami nebo jsou-li při tom příbuzní. Neboť zatímco pro člověka, který žil delší dobu na moři, je poměrně snadné - když při tom vše souhlasí - věřit, že má skrze závoj tělesnosti imaginace a zatímco je snazší u člověka, který žije v horách, myslet na to, že vystupuje nahoru, tak u člověka, který je doma, máme pouze pocit, že je mimo své tělo, že je "beze smyslů". Ne, že by nemohl vyvinout okultní síly, ale nesouhlasí to tak vzhledem k okolí, které se nezdá přirozeným jako v odpovídajících jiných případech na moři, na hoře.

Proto má nesmírně hluboký smysl a je zcela převzato z okultních přírodních poměrů, že evangelium přesně dodržuje to, co jsme nyní popsali. Zcela podle okultistické povahy to evangelium plní. Tak uvidíme vždy následující. Používají se již určitě míněné síly, když jsou rozvíjeny léčebné síly nebo síly zření a může se mluvit o silách, které zde již jsou, když je řeč o tom, že nějaká událost byla přeložena na jezero. Proto se zjevuje Kristus Ježíš svým učedníkům na jezeře, jen aby oni reálně vězeli v celé události, protože on se může pohybovat zevně nad zemí. Učedníci ho vidí, přesto ho ale nemají před sebou ve fyzickém těle. Ale protože rozdíl místa při takovém zážitku nic neznamená, proto je současně "u nich" na jezeře. - A z tohoto důvodu tam, kde je řeč o dalším vyvíjení duševních sil apoštolů, bude se mluvit o hoře. Proto také se mluví o hoře při jmenování dvanácti, kde on takřka jejich duše určuje k tomu, aby přijaly skupinového ducha Eliáše. A tam, kde se chce Kristus ukázat ve svém úplném světově historickém a kosmickém zjevu, se opět mluví o hoře. Proměnění Kristovo se tedy uskutečnilo opět na hoře.

Nyní musíme si všimnout právě z tohoto hlediska scény proměnění. Pro uvedení do hlubších tajemství mystéria na Golgotě se ukazují schopnými tři učedníci Petr, Jakub a Jan. A jasnozřivým očím, které se těmto třem otevřely, se objevuje proměněný, tzn. ve své spirituální bytosti Eliáš na jedné straně, Mojžíš na druhé straně a Kristus Ježíš sám ve středu, ale nyní v postavě - to je v evangeliu imagi-nativně naznačeno -, ve které může být poznán ve své duchovní bytosti. To se dostatečně naznačuje také v Markově evangeliu.

"A byl před nimi proměněn.
A jeho šaty byly zářivě bílé, tak jasné,
Jak žádný valchař na zemi nedokáže vybělit.
A ukázal se jim Eliáš a Mojžíš,
A oni rozmlouvali s Ježíšem." /Marek 9, 2 - 41.

Po velkém monologu Boha rozmluva, rozmluva k třem. Jak divukrásný dramatický postup! Evangelia jsou všude plná takových uměleckých kompozicí. Tato evangelia jsou již velkolepě komponována. Potom, co jsme uslyšeli předchozí monolog Boha, potom rozmluva k třem. A jaká rozmluva! Nejprve vidíme Eliáše a Mojžíše na obou stranách Krista Ježíše. Co se nám naznačuje Eliášem a Mojžíšem? Postava Mojžíše je nám dostatečně známa, také z okultní strany, z které byla častěji objasněna. Víme, že moudrost světových dějin si pro přechod z prastarých dob k době mystéria na Golgotě zvolila okliku skrze Mojžíše. Víme z úvah o Lukášově evangeliu, že v oné postavě Ježíše, o které mluví zvláště Matoušovo evangelium, vlastně nejprve v chlapci Ježíši je spatřován znovu inkamovaný Zarathuštra. Víme ale také, že tento Zarathuštra s ohledem na to, co bylo na něm a v něm, se staral o to, aby bylo připraveno jeho pozdější objevení se. Zmínil jsem se častěji o tom, jak étemé tělo Zarathuštry pomocí zvláštních okultních pochodů bylo jím odloženo a přešlo potom na Mojžíše, takže v Mojžíšovi působily éterné síly Zarathuštry. Tak máme takřka, tím že postavíme Eliáše a Mojžíše vedle Krista Ježíše, v Mojžíšovi síly, které jsou přechodem od praforem kultury k tomu, co mělo být dáno lidstvu v Kristu Ježíši a v mystériu na Golgotě.

Ale také v jiné formě máme v Mojžíšovi postavu přechodu. Víme, že Mojžíš nebyl jen nositelem Zarathuštrova éterného těla a tím také Zarathuštrovy moudrosti, která se potom u něho mohla stát zřejmou, nýbrž víme, že Mojžíš byl nepochybně zasvěcen do tajemství jiných národů. Zvláštní scénu zasvěcení musíme vidět v setkání s midiantským knězem Jethro. Také jsme již o ní mluvili. Nachází se ve Starém zákoně /Mojžíš 2, 16-21/. Jasně je tam naznačeno, jak Mojžíš přišel k tomuto osamělému knězi a učí se poznávat nejen iniciační tajemství židovství, nýbrž také jiných národů a vnáší je do své bytosti, která zažila ještě zvláštní posílení tím, že nese éterné tělo Zarathuštry. Tak Mojžíšem vešly do židovského národa iniciační tajemství celého okolního světa, takže na podřízeném stupni takřka připravil to, co se mělo uskutečnit Kristem Ježíšem. To byl jeden proud, který měl vésti k mystériu na Golgotě.

Druhý proud vzešel z toho, co bylo již také naznačeno, z toho, co již žilo v židovském národě přirozeným způsobem, ovšem v židovském národě jako v národě samém. Mojžíš byl ten, který k proudu, který tekł dolů generacemi od Abrahama, Izáka a Jáka, nechal připojit již to ostatní, co bylo ve světě, pokud to v jeho době bylo možné. Ale přitom mělo zůstat stále zachováno to, co bylo tak těsně spojeno s přirozeností starohebrejského národa. K čemu byl tento národ vyvolen? K tomu, aby tvořil přípravu pro onen čas, který jsme se pokusili v představě nechat vystoupit v naší duši tím, že jsme např. poukázali na řečtví a včera ještě jednou na Entpedokla. Poukázali jsme tím na onen čas, kdy lidem zmizely staré jasnozřivé schopnosti, kdy se jim ztratilo nahlížení do duchovního světa a kdy se vynořila síla úsudku, která je vlastní Já, kdy se objevilo na sebe sama odkázané Já.

Tomuto Já přinéstí to, co z přirozené povahy člověka lze přinéstí skrze krevní organizaci, k tomu byl vyvolen starohebrejský národ. V tomto národě se muselo jednoduše vyžít vše, co se může vyžít fyzickou organizací lidské bytosti. Na fyzickou organizaci člověka je opravdu vázána intelektualita. Fyzické organizaci starohebrejského národa mělo být odehráno to, co právě mohlo spotřebovat schopnosti lidí, které jsou vázány na intelektualitu. Jiné národy nechaly takřkajíc osvítit nitro lidské organizace tím, co mohlo vstoupit iniciací, tedy zvenku. Co mohlo vznikat vlastní lidskou přirozeností z krevní souvislosti, to mělo vznikat ze souvislosti

starohebrejského národa. Proto bylo tak přísně dodržováno, že krevní souvislost je nepřetržitá a že každý v sobě nese schopnosti, které protékaly krví od Abrahama, Izáka a Jákoba. Krev starohebrejského národa musela odpovídající orgány uchovat a to se mohlo stát jen dědičností. Poukázal jsem již na to - co je naznačeno ve Starém zákoně obětováním a zábranou oběti Izáka Abrahamem že tento národ byl právě Božstvím vyhlédnut, aby byl dán lidstvu, a že tím byla dána vnější fyzická nádoba pro Jáství lidstva. Ze tato fyzická nádoba se starým židovským národem byla dána Bohem lidstvu, to je naznačeno tím, že Abraham chce obětovat svého syna. Abraham by ale v Izákovi obětoval onu organizaci, která měla být dána lidstvu jako fyzický základ pro intelektuální a tím pro Jáství. Dostal Izáka zpět - a tím celou organizaci, darovanou Bohem. To je to velkolepé v tomto navrácení Izáka /Mojžíš 1,22, 1-19/. Tím je ale také naznačeno, že na jedné straně leží duchovní proud, který je nám zobrazen v scéně proměnění, v Mojžíšovi.

Vše, co má nyní právě prostřednictvím židovského národa proudit k uskutečnění mystéria na Golgotě, to je nám dáno v imaginaci Eliáše. Je zde věrně uvedeno do souvislosti, jak celek božího zjevení, který žije v židovském národě, se spojuje s tím, co se děje mystériem na Golgotě. V čtvrté Knize Mojžíšově ve 25. kapitole se líčí, jak Izrael je sveden k modloslužbě, ale je zachráněn jedním mužem. Rozhodností jednoho muže se uskutečnilo to, že Izraelité, starohebrejský národ, nebyli tehdy zcela zahrnutí k modloslužbě. Kdo je tento muž? Je to onen muž, o kterém se vypravuje v této 4. knize Mojžíšově, že měl tu sílu, předstoupit před starohebrejský národ, kterému hrozilo propadnutí modloslužbě okolních národů, a sílu hájit Boha zjeveného Mojžíšem; silná duše. Toto zastání se Boha je obvykle v německé řeči přeloženo slovem "eifem" (/horlit/: ale toto eifern není myšleno ve špatném smyslu, nýbrž znamená jednoduše "zasadit se plnou silou o něco"). Zde čteme v 4. knize Mojžíšově 25, 10 - 12:

"A Pán mluvil s Mojžíšem a řekl:

Pinehas, syn Eleasarův, syna Aarona, toho kněze,
Odvrátil můj hněv od dětí Izraele svým horlením o mně,
Abych nezahladil svoji horlivostí děti Izraele.

Proto řekni: hleď, dávám mu svou smlouvu pokoje."

To řekl Jahve Mojžíšovi. Právě na tomto místě musím vidět něco mimořádně významného také podle starohebrejské tajné nauky. A novější okultní bádání to potvrzuje. Víme, že od Aarona sestupuje dolů řada oněch, kteří představují vysoké kněžství starého Izraele, v nichž tedy přežívá esence toho, co bylo židovským národem dáno lidstvu. Na tomto místě světových dějin, na které je zde poukázáno, není poukázáno na nic menšího, také podle starohebrejské tajné nauky, také podle novějšího okultního bádání, než na to, že Jahve sdělil Mojžíšovi, že v Pinehasovi /Luther, Kralická bible: Fines/, synovi Eleasara, syna Aarona, tedy ve vnukovi Aarona předává starohebrejskému národu zvláštního kněze, který se ho zastal, který je s ním spojen. A tato tajná nauka a novější okultní bádání zde říkají, že v těle Pinehase /Finese/ žila tatáž duše, která žila později v Eliášovi. Tím je dána postupná linie, jejíž jisté body jsme již zaznamenali. Ve vnukovi Aarona máme duši, na které nám záleží; zde působí v Pinehasovi. Nacházíme ji potom opět v Eliášovi - Nabothovi, potom v Janu Křtiteli, a víme jak potom prodělává svoji další cestu vývojem lidstva. Tato duše je nám dána imaginací najednou straně, na druhé straně duší samotného Mojžíše.

Tak máme při osvětlení, při proměnění na hoře skutečně před sebou to, co zde splývá v jeden proud. V jeden proud zde splývá duchovnost celého vývoje země, to, co židovskou krví vyplynulo vzhůru v esenci Levitů, neboť duše Pinehasova, syna Eleasara, syna Aarona stojí před námi; stojí před námi Mojžíš a stojí před námi Vykonavatel mystéria na Golgotě. Jak síly, jak duchovní proudy splynuly, to mělo předstoupit v imaginativním poznání před tři zasvěcované učedníky Petra, Jákoba, a Jana. A když jsem se včera pokusil vylíčit něco jako volání, které takřka z Řecka zaznívá do Palestiny, a to volání, které zní v odpovědi zpět, to přece bylo více než prosté a obrazné vymalování skutečnosti. Mělo to připravit na velký světově historický rozhovor, který se nyní opravdu uskutečnil. Učedníci Petr, Jákob a Jan měli být zasvěceni do toho, jak tyto tři duše - z nichž jedna náležela starozákonnímu národu, druhá v sobě nese mnohé, jak to víme o Mojžíšově duši, zatímco třetí jako kosmické Božství

se spojuje se zemí - spolu konferovaly. To měli učedníci uzříť.

Víme, že to hned nemohlo vstoupit do jejich srdcí, že hned výrokům nerozuměli. Ale tak je to s mnohým, co zažijeme na okultním poli. Zažijeme to imaginativně, neporozumíme a učíme se to často teprve v následující inkarnaci pochopit; pochopíme to ale o to lépe, čím více se naše vlastní pochopení přizpůsobí tomu, co jsme zřeli. Ale můžeme pocítovat: tři světové mocnosti na hoře, dole trojice, která má být zasvěcena do tohoto velkého kosmického tajemství. Ze všech těchto věcí, můžeme pocítit v duši, jak evangelium, rozumíme-li mu správně, když zvláště necháme na sebe působit dramatickým stupňováním uměleckou kompozici, která je všude výrazem okultních skutečností, přece ukazuje na velkou změnu, která nastala v době mystéria na Golgotě.

Evangelium mluví velmi, velmi jasnou řečí, může-li být objasněno okultním bádáním. A jde o to, aby se lidé stále více a více učili chápat, že u jednotlivých míst evangelia opravdu musíme vědět, o co jde, co je právě zvláště důležité na té či oné straně; teprve potom přijdeme na místo, které je pro to či ono podobenstvím, pro to či ono vyprávěním zvláště důležitým. Je kuriózní, že běžné teologické nebo filosofické výklady o nejdůležitějších věcech evangelií vlastně vždy vycházejí z pozoruhodného hlediska, z něhož by člověk vycházel, kdyby koně nestavěl před vůz, nýbrž opačně se v triviální řeči vyjadřuje "nasadit koni uzdu na ocas". To se skutečně děje u mnohých vykladačů a komentátorů; to, oč jde, zůstane nepovšimnuto.

Protože to je pro pokračování našich úvah velmi významné, upozorněme hned nyní na jedno místo, které najdete v čtrnácté kapitole Markova evangelia.

"A když byl v Betanii, v domě Šimona malomocného, a seděl za stolem, přišla žena mající alabastrovou nádobu a vylila mu ji na hlavu. Byli zde ale někteří, kteří se mezi sebou hádali a říkali: k čemu byla tato mast promarněna?

Tuto mast mohli bychom přece prodat za více než tři sta Denárů a dát to chudým.

A obořili se na ni.

Ježíš ale řekl: Nechte ji! Proč jí činíte nesnáze?

Učinila nade mnou dobrý skutek.

Neboť chudé máte u sebe vždy a můžete jim vždy prokázat dobro; mne ale vždy nemáte.

Učinila, co mohla; předem pomazala mé tělo k pohřbu.

Vpravdě vám ale pravím: kdykoli bude kázáno evangelium v celém světě, bude se mluvit na její památku i o jejím činu". /Marek 14, 3-9/

Bylo by jen správné, kdybychom vždy přiznali, že takové místo má něco opravdu nápadného. A většina lidí měla by si přiznat, jsou-li upřímní, že by museli sympatizovat s těmi, kteří se zde přeli, že mast byla promarněna, že není opravdu nutné ji někomu lít na hlavu. Většina bude skutečně věřit, že by bylo lepší, mast za tři sta denárů prodat a peníze dát chudým. A jste-li upřímní, budete to snad považovat od Krista za tvrdé, když říká: je to rozumnější, nebránit jí, než tři sta denárů, které obdržíme, kdybychom prodali tu mast a dali chudým.

- Zde si musíme říci: zde musí být přece určité věci v pozadí, nemáme-li vlastně být celým vypravováním odstrašeni. Evangelium činí ještě něco více; na tomto místě není dokonce ani zdvořilé. Neboť najdou-li se početní lidé, kteří si přiznají, že by bylo bývalo lépe tři sta denárů, které bychom za mast obdrželi, dát chudým, tak chce evangelium říci, že ti, kteří tak míní, myslí stejně jako jeden nepochybný jiný. Neboť to pokračuje:

"Kdekoli na celém světě bude kázáno evangelium, bude se mluvit také o jejím činu na její památku.

A Jidáš Iškariotský, jeden z dvanácti, odešel k velekně- žím, aby jim ho vydal.

Oni se ale těšili, jak to uslyšeli, a slíbili mu dát peníze.

I hledal, jak by jim ho vydal při vhodné příležitosti /Marek 14,9-11/

Protože totiž Jidáš Iškariotský se zvláště pohoršil nad prolitím masti! Ti, kteří se pohoršili nad prolitím masti, jsou přidružení k příkladu Jidáše Iškariotského. Evangelium není tedy vůbec zdvořilé - neboť připouští, že ti, kteří byli pohoršeni nad prolitím masti, jsou stejní jako Jidáš Iškariotský, který potom Pána prodal za tři sta stříbrňáků -, tím chce říci: podívejte se, takoví jsou lidé, kteří mast chtěli prodat za tři sta denárů; neboť Jidáš lpí na penězích. Evangelium by nemuselo být nějakým způsobem zkrášlováno, neboť zkrášlování zabraňuje objektivnímu, správnému vysvětlení. Musí se najít okolnost, na které záleží. A nalezneme ještě více příkladů, které nám ukazují, že evangelium se dokonce drží toho, vedlejší okolnosti někdy podat v pohoršlivém způsobu, má-li hlavní okolnost být posunuta do zvláště jasného světla.

Oč jde na tomto místě? Jde o to, že evangelium chce říci: není to jen smyslové bytí, na které má člověk hledět, není to jen to, co ve smyslovém bytí může mít hodnotu a význam, nýbrž je to nadsmyslový svět, který člověk musí především přijmout do svého nitra; a je také důležité, dívat se na to, co ve smyslovém bytí již nemá nějaký význam. Tělo Krista Ježíše, jehož pohřební pomazání bylo zde ženou pouze přejato, nemá význam, je-li zbaveno duše; ale musíme dělat něco pro to, co na druhé straně smyslového bytí má hodnotu a význam. - To musí být zvláště silně vyzdvihnuto. Pro toto vyzdvihnutí je právě použito něčeho, na co samo přirozené lidské vědomí myslí, že musí přikládat největší váhu ve smyslovém světě.

Že musíme smyslovému bytí občas něco odebrat, abychom to dali duchu, tomu, kam proniká smyslové Já, když je osvobozeno od těla, k tomu evangelium zde volí zvláštní příklad. Volí právě zde opravdu něco bez piety: že chudým bude vzato, co bylo dáno duchu, co bude dáno Já, když je osvobozeno z těla. Nepřihlíží k tomu, co činí pozemský život cenným, nýbrž k tomu, co může vejít do Já a co může z Já vyzařovat. To se zde prohlašuje zvláště silným způsobem. Proto se to uvádí ve spojitosti s Jidášem Iškariotským, který se dopustil zrady, protože jeho srdce se zvláště silně cítí být nuceno k smyslovému bytí, protože se řadí mezi ty, které evangelium zde v málo zdvořilé formě označuje za pravé šosáky, navzdory tomu, že to je silné, na co se zde ukazuje. Jidášovi jde jen o to, co má význam ve smyslovém bytí, jako těm, kteří věří, že jen to, co se může dostat za tři sta denárů, má větší význam než to, co přesahuje smyslové bytí. Všude se musí ukazovat ne na to vedlejší, nýbrž na hlavní věci. Všude bude evangelium uznáno, bude-li uznána hodnota duchovna. Kde se duchovno uzná za správné, tady bude tento příklad uznán za výstižný. Proto budeme všude mluvit o promarněné masti jako o něčem, co nemá význam tam, kde se chce vyzdvihnout hodnota nadsmyslna.

Zvláštní místo, kde se můžeme opět seznámit v evangeliu s metodicky uměleckým způsobem ukrytí okultních skutečností vývoje lidstva, je následující, které je opět jakýmsi cruxem pro vykladače.

"A příštího dne, když vyšli z Bethanie, zlačněl.

A zdaleka viděl fíkovník, který měl listy;

A přistoupil k němu, zda by co nenašel na něm.

A jak k němu přišel, nenašel nic než listy; neboť Nebyl čas fíků.

Zdvihl se a promluvil k němu: již nikdy, co věčnosti,

Nesmí někdo jisti plody od tebe! A jeho učedníci To slyšeli". /Marek 11, 12- 14/

Nyní se musí přece každý poctivě otázat: není to snad dle evangelia podivné od Boha, že jde k fíkovníku hledat fíky, ale žádné nenalézá, že se k tomu ještě udává důvod, proč žádné fíky nenašel - neboť se výslovně říká "nebyl čas fíků", to znamená tedy, že v době, kdy fíky nejsou, přistupuje k fíkovníku, fíky hledá a nenalézá -, a potom říká: již nikdy, do věčnosti, nesmí někdo jisti plody od tebe!?"

Nuže hleďte na vysvětlení, která se k této příhodě obyčejně podávají, zatímco zde nestojí nic jiného než suše a střízlivě, že Kristus Ježíš pociťoval hlad zvláštním způsobem, šel k fíkovníku v době, kdy žádné fíky nerostou, nenašel fíky a strom potom proklel, že do věčnosti na něm nesmí růst fíky. Tedy, co je potom fíkovník, proč se to tu celé vypravuje? Kdo umí číst okultní spisy, pozná ve "fíkovníku" - jaká je souvislost v evangeliu, ještě uvidíme - nejprve totéž o čem mluví u Buddhy, který seděl pod stromem "bodhi" a přijal osvícení ke kázání v Benaresu. "Pod stromem bodhi" to také znamená: pod "fíkovníkem". Světově historicky s ohledem na lidské jasnozření byl v Buddhově době

ještě "čas fíků", to znamená, že se obdrželo od stromu bodhi, jako v případě Buddhy - pod fíkovníkem - osvícení. Nyní tomu tak již nebylo. To se měli učedníci naučit. Nyní nastala světodějná skutečnost, že pod stromem, kde byl Buddha osvícen, již plody nebyly.

A co se stalo v celém lidstvu, to se zrcadlilo tehdy v Kristově duši. Vidíme-li v Empedoklovi ze Sicílie reprezentanta lidstva, reprezentanta pro mnohé lidi, kteří stejně hladověli, protože jejich duše nenalezla, co dříve měla, a musela se spokojit s abstraktním Já, tak se může mluvit o "hladovějícím Empedoklovi", může se mluvit o "hladu po duchu", neboť všichni lidé cítili přicházející dobu. A celý hlad lidstva vzala na sebe duše Krista Ježíše, než se přiblížilo mystérium na Golgotě.

A učedníci se měli účastnit tohoto tajemství a vědět o něm. Kristus je vede k fíkovníku a říká jim tajemství o stromě bodhi. Vynechal, protože to bylo bezvýznamné, že ještě Buddha plody tohoto fíkovníku našel. Ale nyní již nebyl "čas fíků", který Buddha v době kázání v Benaresu měl od stromu bodhi; nýbrž Kristus musel konstatovati, že až do věčnosti na stromě, z něhož steklo dolů světlo Benaresu, nebudou již zrát plody poznání, nýbrž že nyní přijdou z mystéria na Golgotě.

Jakou skutečnost máme před sebou? Skutečnost, že Kristus Ježíš se svými učedníky jde z Bethanie do Jeruzalema a že při této příležitosti bylo v učednících vyvoláno zvláště silné vnímání, zvláště silná síla, která v duších učedníků vyvolala jasnozřivé síly, takže byli nakloněni zvláště k imaginaci. V učednících byly probuzeny jasnozřivé imaginativní síly. Viděli jasnozřivě strom bodhi, fíkovník a Kristus Ježíš v nich dosáhl poznání, že od stromu bodhi již plody poznání nemohou přijít; neboť není čas fíků, to znamená starého poznání. Na věky tento strom musí vyrůst, strom, který sestává z mrtvého dřeva kříže a na němž staré plody nezrají, nýbrž plody, které mohou zrát z mystéria na Golgotě jako ze symbolu. Na místo světových dějin, kde jsme viděli sedět Buddhu pod stromem bodhi, byl postaven obraz Golgoty, kde byl vztyčen jiný strom, strom kříže, na němž visel živoucí plod zjevujícího se Boha - člověka, aby z něho vyzařovalo nové poznání nyní se dále vyvíjejícího stromu, který na věčnost má nést plody.